

SØNDAG D. 20. MARTS 2011

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Romerbrevet kap. 10 v. 11-13.

Gammeltestamentlig læsning: Salme 42 v. 2-6

Prædikentekst: Mattæusevangeliet kap. 15 v. 21-28.

Mattæus' beretning her om Jesus, der hjælper den kanaanæiske kvinde og helbreder hendes datter, finder vi også i Markusevangeliet i en lidt anden version. Mattæus strammer historien op i sin måde at fortælle den på. Den står her ikke kun som en beretning om, hvad Jesus gjorde den dag, men samtidig som et indlæg i den diskussion, der til stadighed kørte mellem de kristne af jødisk herkomst - diskussionen om, hvorvidt Guds frelse, Guds rige var forbeholdt jøderne, Guds gamle pagtsfolk, eller det var først for jøder og dernæst for hedninger (altså ikke-jøder), så der var en slags 1.- og 2.rangs-kristne, - eller om Guds rige var lige fuldt for jøder og hedninger.

Mattæus lader Jesus ridse problematikken op : "Jeg er ikke sendt til andre end til de fortabte får af Israels hus." Jesus havde faktisk bevæget sig langt uden for Israels geografiske område, langt ind i Fønikien, og dér møder han denne kanaanæer - fra gammel tid for en jøde indbegrebet af det mørkeste og mest gudsforladte hedenskab.

Og hvad gør han, da kvinden trygler ham om hjælp ? : Han kalder troen frem, ikke blot i hendes hjerte, men af hendes mund. Og hun går hjem og ser, at det ikke blot er tilfældige sparsomme smuler, der er drysset til hunden under bordet - Guds riges bord er dækket bugnende fuldt for hende : Hendes datter er rask!

Jesus overskrider alle de grænser, som vi mennesker kan have så travlt med at ride op og markere, så vi véd, hvem der er rigtige, og hvem der er forkerte. Indenfor og udenfor.

Den diskussion om jøder og hedninger er jo slet ikke vores problem i dag. I nytestamentlig sprogbrug er vi selv hedninger - vi er af ikke-jødisk herkomst.

Men vi er faktisk sammen her i Jesu navn og tilbeder Abrahams og Isaks og Jakobs Gud - endda ikke som det Gamte Testaments utilnærmelige Jahve, men som vor Far.

For - som skriften siger : "Enhver, der påkalder Herrens navn skal frelses."

Så kunne jeg altså godt sige amen her, for så er den potte vel ude.

Tjah - hvis det ikke lige var, fordi vi mennesker var nogle sære stødere, som stadig har så travlt med at sætte grænser, hvor Jesus ønsker at gå i åbent land.

I kirkehistoriens løb har vi haft meget travlt med at sætte grænser, som skulle markere, hvem der havde forstået evangeliet rigtigt eller mest rigtigt. De mange forskellige kirkesamfund er jo resultat af, at kristne på grund af forskelligt syn på detaljer i teologien ikke har villet godtage hinanden som lige meget Guds børn og derfor ikke har villet lytte til hinanden.

Det var langt mere bekvemt og selvbekræftende at sætte skel og grænser, så man kunne udpege de andre som mere eller mindre forkerte. Og mange gange blev sådanne grænser sat ud af simpelt ugudeligt magtbegær.

Bagefter måtte vi så i gang med at indse, at de på den anden side af grænserne (uanset på hvilken side vi selv befandt os på) nok alligevel var lige så accepteret og elsket af Gud - men grænserne er der stadig.

Og vi er tilsyneladende ikke blevet spor klogere i tidens løb. For mens vi mere og mere frimodigt rækker hånd over gamle kirkeskel, trækker vi nye grænser.

I dag synes de gamle teologiske diskussioner om pavemagt, kirkesyn og kirkestrukturer, dåb og nadver - og hvad kirken ellers fragmenteredes på i fordums dage, ikke at spille særlig stor rolle for de mange.

Det lidt underlige, uhåndterlige begreb "spiritualitet" spiller langt større rolle i dag - om man føler sig tilpas med at tilbede Gud på den ene eller den anden eller den tredje måde. Og selv om vi ikke kunne drømme om at fraskrive dem med en anden spiritualitet retten til kristennavnet, så vi kan så let blive så optaget af at få tilfredsstillet vore egne behov, at vi får tegnet en tyk kridtstreg rundt om os selv og det, vi kalder vort - grænser og skel i Herrens kirke, som også bliver grænser og skel ud til det åbne land, hvor Jesus allerede er på vej.

Jesus har jo ikke kaldet os til at gå rundt og skilte med, hvor rigtige vi selv synes, vi er. Han har kaldet os til - som den flok, der er lige så broget som den flok disciple, han samlede om sig dengang, at forkynde hans evangelium i verden og at være hans vidner om hans frelse for enhver, der påkalder Herrens navn.

Guds rige har stadig nyt land, der skal brydes.

Også her skal vi være varsomme med at markere grænser. Ikke mindst vi i frikirkerne har tit været meget optaget af vore grænser - af indenfor og udenfor.

Ord som "udefra" eller "fremmede" har en ganske bestemt grænsemarkerende betydning i vores frikirkelige sprogtradition.

I disse år møder vi megen religiøsitet, som vi ikke er ganske dus med - ikke blot nyreligiøsiteten, som ganske vist kan synes at have tabt lidt af pusten i forhold til for nogle år siden, men i kraft af indvandring også islam i forskellige skikkelser og kristendom fra kirketraditioner, som er meget anderledes end vor egen.

Vel er der et indenfor og et udenfor, når det drejer sig om Guds rige, men det er ikke, har aldrig været og bliver aldrig vores afdeling at markere den grænse. Den kender alene Gud i Himlen.

Har vi øjne og ører og hjerte med os, vil vi ofte opleve, at Jesus er på farten - hans Ånd er på færde og arbejder langt uden for de rammer, hvor vi forventer at møde ham.

Som mange af jer ved, kørte jeg hjemmeservice udi havearbejde for nogle år siden. Det gav mig mange gode oplevelser. Jeg har nok fortalt om det før, og selv om det efterhånden er et lidt gammelt vidnesbyrd, vil jeg fortælle det igen. For det var dér, jeg selv i praksis virkelig fik øjnene op for, hvad jeg godt vidste i teorien - nemlig hvor langt grænseoverskridende Jesus er.

Mine kunder var tit sådan rigtige havemennesker, der bare havde brug for et par ekstra hænder. Folk, for hvem haven virkelig var det mest personlige og næsten det mest hellige i deres hjem. Jeg gik så at sige og rodede i folks sjæle.

Og når de så fandt ud af, at jeg også var præst, så var der ikke langt til en tit meget åbenhjertig og dyb samtale om livet - jeg var jo i forvejen lukket ind i deres sjæl.

Dér blev jeg tit overrasket.

Ligesom man kan genkende et fysisk ansigt, kan man også genkende et "åndeligt" ansigt. Og tit og mange gange har jeg i en sådan samtale hos mennesker, hvor jeg slet ikke ville have ventet det, kunnet genkende Jesu ansigt. Han havde været der før mig - været med i det menneskes liv, uden at det menneske kunne sætte navn på, at det var Jesus Kristus.

Jeg håber, at det er lykkedes mig nu og da, at hjælpe et menneske til at sætte navn på. Men jeg lærte i hvert fald, at Jesus er gået langt længere hjemmefra end til Tyrus og Sidon - endda så langt, at disciplene kvier sig ved at følge med.

Og jeg har lært, at vi slet ikke skal være så optaget af, hvor menighedens grænser går. Med den grænsedragning kommer vi let af sted med at støde mennesker fra os, som Jesus allerede har taget imod.

Grænsedragningen er slet ikke vort bord. Og ønsker vi at holde evangeliets fane højt, så gør vi det bedre ved at koncentrere os om menighedens centrum, Jesus Kristus, end ved at markere grænser, som vi slet ikke hverken kan eller skal sætte.

I Mattæus' beretning ser vi endnu en grænse, som Jesus overskrider.

Umiddelbart ser det ud til, at det, der generede disciplene mest slet ikke var, at denne kvinde var kanaanæer - altså hedning af den for dem værste slags. Det værste synes umiddelbart at være, at hun var drønirriterende. "Send hende væk! Hun råber efter os."

De kunne simpelthen ikke li' hende.

Og når vi nu taler om grænser, så kan det somme tider være det sværeste for os at acceptere, at Jesus altså tager imod og tager sig af mennesker, som vi ikke kan li' - som måske er irriterende, eller som vi ikke falder i hak med. Og somme tider tillader han sig sandelig at placere dem klods op og ned af os i det samme fællesskab.

Tænk engang på de tolv, som Jesus udvalgte til at være apostle. En besynderligt broget flok. Der var aldeles ulærde folk og nogle der kunne både skrive og regne. Der var fromme jøder, og en tolder - en landsforrædder - og en zelot - en frihedskæmper, som vistnok endda var af kanaanæisk afstamning. Allerede ved at sætte den flok sammen havde Jesus overskredet nogle kraftige "kan-ikke-li'-grænser".

I mit eget liv som kristen har jeg tit været på langfart væk fra Jesus. Og gang på gang har jeg oplevet at han langede sin lange arm ud og greb fat i kraven på mig - næsten altid var hans lange arm et eller andet menneske, som jeg ikke ku' li', og ikke havde meget til overs for. (Det er sådan en slags guddommelig, åndelig humor.)

Tænk, hvis Guds rige kun skulle rumme de mennesker, vi kunne li'. Så blev der god plads i Himlen en gang. Men vi vælger ikke hinanden. Jesu bud er ikke, at vi skal ku' li' alle og enhver, men at vi skal elske hinanden. Vi knyttes sammen i Jesu kærlighed, idet han knytter hver enkelt til sig selv. Og Jesu kærlighed er noget langt større og stærkere end at ku' li'.

Og er der én af dem, jeg dér knyttes sammen med, som jeg ikke vil have fællesskab med, så har jeg valget mellem to muligheder:

1) enten at omvende mig og lade Jesu kærlighed smitte mit vrangvillige sind, eller 2) at sætte en grænse mellem mig selv og Jesus - for jeg har hverken ret eller magt til at sætte grænse mellem den anden og Jesus.

Jesu kærligheds favn er meget stor - og hans rige er præcis lige så stort - så stort, at vi aldrig finder grænsen. Men vi er jo også hver især kaldet ind til centrum - til Jesus selv.

Ikke fordi vi har fortjent det, eller er så og så rigtige. Men alene af Guds nåde og barmhjertighed. Det var for at give os og hvert menneske fri adgang til Guds rige, at Jesus gav sit liv på korset. For alt, hvad der skiller os fra Gud - enhver grænse mellem Gud og os mennesker, er synd. Og det var for at sone synden, at Jesus døde.

Og ethvert skel, som vi kan sætte mellem brødre og søstre i Kristus, bliver til skel mellem os og Gud - synd.

Hvordan slettes sådanne skel og grænser, som vi har sat? Hvordan bliver vi - det brogede kristenfolk ét, så vi kan lytte til hinanden og glæde os over Guds mangfoldige nåde - så vi kan elske hinanden og erfare stadig mere af Guds kærlighed - til et vidnesbyrd om Guds grænseløse kærlighed og nåde til hele skabningen?

Hvordan gik det til den dag på egnen ved Tyrus og Sidon, at skellet, grænsen til denne irriterende kvinde fra det mørkeste hedenskab blev overskredet og tilintetgjort?

Det begyndte med, at Jesus flyttede på sig - gik ud i hedningeland - han kom faktisk hende i møde. Han er stadig på vej over grænser, han kommer mennesker i møde langt udenfor vore forventningers grænse, og kommer også os i møde -- for han ønsker at favne ethvert menneske, som han gav sit liv for.

Det næste var kvindens bøn : "Herre, forbarm dig over mig!" Det er en bøn, der søger direkte ind til centrum. Og det må være vores bøn, for ingen kan fortjene fællesskab med den levende Gud. Det er alene af hans barmhjertighed og nåde.

Og hver gang vi oplever, at han forbarmer sig over os og tager os til sig - og vi dér i hans favn finder os selv sammen med alle de andre, så kan det være, at hans kærlighed smitter vore hjerter lidt mere.

Den bedste, ja den eneste medicin mod den synd, at vi sætter skel og grænser mellem mennesker, som bliver til skel mellem os selv og Gud, er den, at vi vender opmærksomheden væk fra de grænser og skel, og det vil vel i grunden sige væk fra os selv, vender os omkring til Jesus, som skal være centrum for vort liv og fællesskab:
" Herre, forbarm dig!"

Amen.